

WETHOUDER
E. G. J. VAN DER WANT
POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM
BEZOEKADRES:
DUDOKPARK 1
FAX. (035) 629 2223

Aan de gemeenteraad

DATUM 10 februari 2016
ONS
KENMERK
BEHANDELD O.A. van Strien
DOOR
TELEFOON 629 2782
(035)
BIJLAGEN
BETREFT Kamerbrief maatschappelijke opvang 2015

Geachte leden van de Raad,

Op 23 december j.l. heeft staatssecretaris van Rijn de Tweede Kamer een brief (www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2015/12/22/kamerbrief-over-maatschappelijke-opvang-2015) gestuurd over de maatschappelijke opvang. Met deze brief heeft hij de kamer ook twee rapporten van het Trimbos Instituut meegestuurd die betrekking hebben op dat onderwerp. Ik stuur u deze brief om u te informeren over de voor u relevante onderwerpen in de brief van de staatssecretaris, de bijbehorende rapporten en de maatregelen die ik inmiddels heb genomen in reactie op de brief en rapporten. In mijn brief hanteer ik dezelfde volgorde van onderwerpen als de staatssecretaris in zijn brief: *Housing First, Doorstroom uit de maatschappelijke opvang, Signalen leger des Heils, Kinderen in de maatschappelijke opvang, Kwaliteitsaanpak, Landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang en een cohortstudie naar daklozen in de vier grote steden*. Ik sluit mijn brief af met de stand van zaken rond het onderzoek naar daklozen.

Housing First

Housing First richt zich op het huisvesten van zorgmijdende daklozen, denk bijvoorbeeld aan het Hilversumse project Keerpunt. De staatssecretaris geeft aan verdere ontwikkeling en verspreiding van het model te ondersteunen en dat hij een landelijk stimuleringsprogramma voor 2016 en 2017 zal ondersteunen. Ik zal deze ontwikkelingen op landelijk niveau blijven volgen. Tegelijkertijd zal ik in regionaal verband met de corporaties het gesprek aangaan over de mogelijkheden om de lopende pilot van Huren onder Voorwaarden concreet in te richten voor Housing First.

Doorstroom uit de maatschappelijke opvang

Hierbij geeft de staatssecretaris aan de uitstroom belangrijk te vinden en gemeenten op een praktische manier wil ondersteunen bij de lokale samenwerkingsafspraken. In gemeente Hilversum kent de uitstroom al langere tijd een hoge prioriteit. Dat heeft er in 2015 onder andere toe geleid dat 75 daklozen een zelfstandige woonruimte hebben betrokken. In verband met het ontwikkelen van een nieuwe beleidsplan maatschappelijke zorg en beschermd wonen ga ik met de corporaties het gesprek aan om afspraken te maken rond wonen en zorg (waaronder Huren onder Voorwaarden).

Signalen leger des Heils

Bij dit onderdeel benoemt de staatssecretaris het aanjaagteam dat door het Rijk is ingesteld voor ondersteuning van verwarde personen.

Dit aanjaagteam moet bevorderen dat gemeenten in de zomer van 2016 plaatselijke werkwijzen hebben ingericht voor de ondersteuning van verwarde personen. De gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek werken hierin nauw samen en we zijn hierover in gesprek met politie en zorgaanbieders binnen het Veiligheidshuis. We streven ernaar voor de zomer gezamenlijke afspraken te hebben gemaakt over de aanpak van verwarde personen.

Kinderen in de maatschappelijke opvang

Op verzoek van de Tweede Kamer heeft de staatssecretaris door het Trimbos Instituut onderzoek laten doen naar gezinnen in de opvang. Ook onze gemeente heeft beleidsmatig en via de opvang meegewerkt aan dit onderzoek. De staatssecretaris geeft aan dat in zijn ogen:

1. Het belangrijk is dat het jeugdhulpperspectief wordt meegenomen in de hulpverlening;
2. Kinderen langer dan nodig in de maatschappelijke opvangvoorzieningen verblijven;
3. Het lukt nog niet altijd om kinderen op te vangen op een passende plek.

ad1. In de Gooi en Vechtstreek is de afspraak dat de opvang de hulpverlening afstemt met de betrokken uitvoeringsdienst (in Hilversum het Sociaal Plein). Daardoor zijn ook jeugdhulpspecialisten altijd direct of indirect betrokken bij de ondersteuning.

ad2. Gezinnen met kinderen die oorspronkelijk uit de Gooi en Vechtstreek komen, kunnen over het algemeen redelijk snel uit de opvang stromen. Er zijn ieder jaar echter ook in de opvang enkele gezinnen die wel voldoen aan de regels van de landelijk toegankelijkheid, maar voorheen niet woonden in de regio. Zij verblijven soms langer dan gewenst in de opvang. Dit aspect bespreek ik met de corporaties.

ad3. Alhoewel de maatschappelijke opvang niet een geschikte locatie is om voor langere tijd kinderen op te vangen, hebben we binnen de opvang maatregelen diverse maatregelen getroffen. Binnen de maatschappelijke opvang zijn specifieke ruimtes ingericht die alleen bedoeld zijn voor ouders met kinderen. Ook is er een aparte ingang. Daarmee zijn ze fysiek afgescheiden van de rest van de opvang. Met een kindcentrum zijn afspraken gemaakt over het afnemen van dagdelen kinderopvang voor kinderen onder de 4 jaar, zodat de kinderen ook in een andere omgeving kunnen zijn en de ouders tijd hebben voor hulpverlening.

Kwaliteitsaanpak

De staatssecretaris beschrijft de afspraken die de VNG in samenwerking met de Federatie Opvang, cliëntenvertegenwoordigers en andere relevante partijen aan het maken is. Deze afspraken zullen we ook voor onze regio samen met RIBW Gooi en Vechtstreek en andere betrokken partijen in gaan vullen. Hierbij vind ik het vooral belangrijk dat het cliëntenperspectief sterker wordt meegenomen in de beleidsontwikkeling en kwaliteitsbeoordeling. Momenteel wordt het nieuwe beleidsplan maatschappelijk zorg voorbereid. Hierin zal ik voorstellen doen rondom kwaliteit. Dit beleidsplan zal eind 2016 aan de raden van de regiogemeenten worden voorgelegd.

Landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang

Het Trimbos Instituut heeft in 2013 een mystery guest-onderzoek naar de landelijke toegankelijkheid van de opvang uitgevoerd. De uitkomsten van dat onderzoek waren aanleiding om met alle centrumgemeenten een convenant Landelijke toegankelijkheid op te stellen. Gemeente Hilversum heeft deze mede ondertekend. In het herhalingsonderzoek van 2015 komt naar voren dat landelijk nog steeds 58% van de aanmeldingen door mystery guests werd afgewezen, waarbij bij 36% daarvan het ontbreken van regiobinding de enige reden was voor de afwijzing. Ik vind het belangrijk te vermelden dat in Hilversum beide mystery guests - tegen de landelijke uitkomst in - wel opvang hebben gekregen.

De VNG stelt dat gemeenten de aansluiting tussen beleid en uitvoering moeten versterken. Gemeente Hilversum heeft hier reeds invulling aan gegeven door niet alleen het convenant Landelijke toegankelijkheid mede te ondertekenen, maar ook de beleidsregels over te nemen, voorwaarden op te nemen in de subsidierelatie met RIBW, maar ook betrokken medewerkers van gemeente en opvang gezamenlijk een training vanuit de VNG te laten volgen.

Bij het Trimbos Instituut heb ik de ruwe data van het onderzoek **in Hilversum** opgevraagd. Daaruit komt het beeld naar voren dat de medewerkers van de opvang door de mystery guests als respectvol, vriendelijk, behulpzaam en deskundig werden ervaren. Uit dezelfde ruwe data komt het beeld naar voren dat mystery guest redelijk geïnformeerd zijn over hun rechten en plichten.

Met RIBW heb ik afgesproken dat deze relevante informatie voortaan niet alleen mondeling, maar ook schriftelijk wordt gedeeld met bezoekers. Hierbij tekenen de bezoekers voor ontvangst van de informatie. Ook het recht op een onafhankelijk cliëntondersteuner neemt RIBW in deze informatie op.

Cohortstudie naar daklozen in de vier grote steden

De staatssecretaris informeert in zijn brief eveneens de Tweede Kamer over de aanbevelingen die volgen uit een langdurige cohortstudie onder daklozen in de vier grote steden. Uit dat onderzoek volgen de onderstaande aanbevelingen. Deze neem ik over en zal ik verder uitwerken in het beleidsplan maatschappelijke zorg & beschermd wonen zoals dat momenteel wordt voorbereid.

1. Zorg op basis van de te onderscheiden 5 profielen van daklozen voor maatwerk.
2. Maak schuldhulpverlening toegankelijker en op maat voor daklozen.
3. Zorg bij uitstroom van in het bijzonder cliënten met een vermoedelijke licht verstandelijke beperking voor langdurige ondersteuning met budgetbeheer en hulp bij administratie.
4. Neem het beleid zelfstandig wonen als vertrekpunt, omdat dit aansluit bij de wens van dakloze mensen.
5. Screen bij instroom op recente arrestaties en op psycho-somatische klachten, want deze zijn voorspellend voor stabiliteit in woonsituatie en kwaliteit van leven 2,5 jaar na instroom
6. 53% van de deelnemers geeft aan langdurige ondersteuning te wensen, ook als ze stabiel gehuisvest zijn. Belangrijk daarin is ook hulp bij het opbouwen en onderhouden van een sociaal netwerk. Het gevoel verbonden te zijn met anderen is een belangrijke voorspeller voor ervaren kwaliteit van leven 2,5 jaar later.

Stand van zaken onderzoek daklozen

Uw Raad heeft ons college gevraagd voor alle daklozen met een postadres op de maatschappelijke opvang een integraal plan op te stellen. In mijn brief van 30 november 2015 heb ik u reeds geïnformeerd over de eerste verkenning binnen onze eigen registraties. Van de 135 personen met een uitkering en een postadres op de maatschappelijke opvang hebben bijna 70 personen een plan dat breder is dan alleen de uitkering, denk hierbij aan bijvoorbeeld een indicatie voor begeleiding. Naast een groep van ca 20 hardnekkige zorgmijders, resteert er nu nog een groep van bijna 50 personen waarbij gemeente Hilversum nog niet betrokken was bij plannen. De vervolgfase richt zich op deze groep.

In samenspraak met de personen uit de doelgroep en onze partners hebben we de vervolgfase grondig voorbereid. Inmiddels is binnen het Sociaal Plein de benodigde formatie vrijgemaakt en zijn de uitnodigingsbrieven voor de eerste gesprekken met daklozen verzonden. De komende maanden zal ons Sociaal Plein gebruiken om samen met de daklozen plannen te gaan maken. Ik zal u over de voortgang informeren.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Eric van der Want
Wethouder Zorg